II

(Voorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een besluit van de Raad tot vaststelling van een derde communautair actieprogramma ten behoeve van gehandicapten — Helios II (1992-1996)

(91/C 293/02)

COM(91) 350 def.

(Door de Commissie ingediend op 8 oktober 1991)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op de artikelen 128 en 235,

Gelet op Besluit 63/266/EEG van de Raad van 2 april 1963 houdende vaststelling van de algemene beginselen voor de toepassing van een gemeenschappelijk beleid met betrekking tot de beroepsopleiding (1), inzonderheid het tiende beginsel daarvan,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat de voltooiing van de interne markt met haar sociale dimensie en de daardoor teweeggebrachte veranderingen, de snelle technische ontwikkelingen en de complexere arbeidsmarkten tot het treffen van passende maatregelen ten behoeve van gehandicapten nopen;

Overwegende dat de conclusies van de Raad en de Ministers van Onderwijs, in het kader van de Raad bijeen, van 14 mei 1987 betreffende een Europees samenwerkingsprogramma inzake de integratie van gehandicapte kinderen in het gewone onderwijs (2) en de resolutie van de Raad en de Ministers van Onderwijs, in het kader van de Raad bijeen, van 31 mei 1990 (3) bevestigen dat het noodzakelijk is de fysieke hinderpalen te verwijderen, gebruik te maken van flexibele onderwijsmethoden die aan de individuele behoeften zijn aangepast en die de overgang naar beroepsopleiding en beroepsleven en naar het leven als volwassene vergemakkelijken, een zo actief mogelijke samenwerking met gespecialiseerde instellingen op te zetten, de door de nieuwe technologieën op onderwijsgebied geboden mogelijkheden te benutten en de banden tussen het gezin, de samenleving, de sociale diensten, de gezondheidsdiensten en het arbeidsbestel te versterken;

Overwegende dat het Handynet-systeem, door het beschikbaar worden van de module over technische hulpmiddelen, bijdraagt tot het scheppen van gunstiger voorwaarden voor de integratie van gehandicapten en tot het informeren van zich voor het integratieproces van gehandicapten inzettende instellingen, beroepsgroepen en verenigingen over toegepast onderzoek op het gebied van technische hulpmiddelen; dat het Handynet-systeem derhalve voor de verwezenlijking van de doelstellingen van het onderhavige programma van fundamenteel belang is;

Overwegende dat het onderhavige programma tot doel heeft de op nationaal, regionaal en lokaal niveau ondernomen acties aan te vullen, met name door voor uitwisselingen van desbetreffende ervaringen en informatie te zorgen;

Overwegende dat, zoals verklaard in titel I, punt 26, van het Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van de werkenden (4), iedere gehandicapte, ongeacht de oorsprong en de aard van zijn handicap, voor concrete aanvullende maatregelen ter bevordering van zijn maatschappelijke en beroepsintegratie in aanmerking dient te kunnen komen; dat deze maatregelen, afgestemd op de

(1) PB nr. 63 van 20. 4. 1963, blz. 1338/63.

(2) PB nr. C 211 van 8. 8. 1987, blz. 1.

(3) PB nr. C 162 van 3. 7. 1990, blz. 2.

(4) COM(89) 471 def.

capaciteiten van de betrokkenen, met name op beroepsopleiding, ergonomie, toegankelijkheid, mobiliteit, vervoermiddelen en huisvesting betrekking moeten hebben;

Overwegende dat in de mededeling van de Commissie over haar actieprogramma (1) betreffende de tenuitvoerlegging van het Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van de werkenden, nadrukkelijk erop wordt gewezen dat in het kader van de sociale dimensie van de verwezenlijking van de interne markt in 1992 in de Lid-Staten bij voorrang maatregelen voor het ontwikkelen en intensiveren van een samenhangend en globaal beleid ter bevordering van de beroeps- en sociale integratie en van het zelfstandig leven van gehandicapten, zowel op nationaal als op communautair niveau, moeten worden genomen; dat het Europese integratiebeleid voor gehandicapten dient te worden voortgezet en geïntensiveerd, ten einde een van de meest kansarme groepen van de bevolking meer gelijke kansen te bieden;

Overwegende dat, aangezien dit besluit enerzijds uitvoering geeft aan beginselen inzake de tenuitvoerlegging van een gemeenschappelijk beleid inzake de beroepsopleiding en ter bevordering van de werkgelegenheid van gehandicapten en anderzijds aan maatregelen die, met inbegrip van op de functionele revalidatie, de integratie op school, de sociale integratie en het zelfstandig leven van gehandicapten gerichte maatregelen, moeten worden getroffen om een van de doelstellingen van de Gemeenschap te verwezenlijken, zonder dat het Verdrag in de daartoe vereiste specifieke bevoegdheden voorziet, zowel artikel 128 als artikel 235 van het Verdrag als rechtsgrondslagen dienen te gelden,

BESLUIT:

Artikel 1

Een communautair actieprogramma ter bevordering van de integratie op school, van de beroeps-, de economische en de sociale integratie alsmede van het zelfstandig leven van gehandicapten (Helios II-programma), hierna „Helios II" genoemd, wordt vastgesteld voor het tijdvak van 1 januari 1992 tot en met 31 december 1996.

Artikel 2

Voor de doeleinden van Helios II wordt onder „gehandicapten" verstaan: personen met ernstige gebreken of handicaps die het gevolg zijn van lichamelijke, waaronder zintuiglijke, of geestelijke, waaronder psychische, aandoeningen en die het verrichten van een voor de mens als normaal beschouwde activiteit of functie belemmeren of beletten.

(1) COM(89) 568 def., blz. 53-54.

Artikel 3

Op het gebied van de functionele revalidatie, de integratie op school, de beroepsopleiding en -revalidatie, de economische en de sociale integratie alsmede het zelfstandig leven van gehandicapten bestaan de doelstellingen van Helios II uit:

a) het voortzetten van de ontwikkeling van een globaal communautair integratiebeleid, dat op de beste en de doeltreffendste innoverende experimenten en methoden in de Lid-Staten is gebaseerd;

b) het vaststellen welke vernieuwende benaderingen en maatregelen met het oog op een betere onderlinge afstemming en coördinatie van de overeenkomstig punt a) gevoerde acties dienen te worden bevorderd;

c) het voortzetten van de ontwikkeling van activiteiten inzake uitwisselingen en informatie die een positieve bijdrage overeenkomstig punt a) kunnen leveren en een zo breed mogelijke verspreiding daarvan bevorderen;

d) het intensiveren van de samenwerking met niet-gouvernementele organisaties met een Europese dimensie.

Artikel 4

1. De algemene acties ter verwezenlijking van de in artikel 3 bedoelde doelstellingen bestaan uit:

a) het coördineren, ondernemen en stimuleren van activiteiten op basis van nader bepaalde jaarlijkse thema's, die op het bevorderen van vernieuwing, het vergemakkelijken van uitwisselingen van ervaringen en het aanmoedigen van de verspreiding van geslaagde experimenten evenals de overdracht van doeltreffende methoden zijn gericht. Deze activiteiten impliceren dat de gehandicapten, hun gezinnen, de vertegenwoordigende organisaties, deskundigen, onderzoekers, beroepsbeoefenaren op dit gebied, vrijwilligers en sociale partners daarbij nauw worden betrokken;

b) het voorzien in de informatiebehoefte van gehandicapten door middel van het voortzetten, in het kader van het geautomatiseerde informatie- en documentatiesysteem Handynet en op basis van nationale gegevens, van het verzamelen, het op Europees niveau standaardiseren, het bijwerken, het uitwisselen en het verbreiden van de door de nationale centra voor gegevensverzameling en informatie in de Lid-Staten vergaarde informatie.

Het Handynet-systeem dient mede ter bevordering van het onderzoek naar en de produktie van technische hulpmiddelen door het opstellen van een inventaris van toegepast onderzoek op dit gebied;

c) het bevorderen van de deelname van gehandicapten in het kader van bestaande communautaire programma's, met name op het gebied van opleiding en voorbereiding op het beroepsleven, nieuwe technologieën, beroepsopleiding en werkgelegenheid, gelijke rechten voor vrouwen, onderwijs in vreemde talen, en van de mobiliteit en de uitwisseling van jongeren binnen de Gemeenschap;

d) het zorgen voor een nauwere coördinatie met door intergouvernementele organisaties ondernomen activiteiten en voor samenwerking met andere activiteiten op internationaal niveau op de in artikel 3 bedoelde gebieden.

2. De specifieke acties ter verwezenlijking van de in artikel 3 bedoelde doelstellingen worden in de bijlage genoemd.

Artikel 5

De Commissie draagt zorg voor de uitvoering van Helios II.

Artikel 6

1. De Commissie wordt bijgestaan door een Raadgevend Comité, hierna „Comité" genoemd, bestaande uit twee regeringsvertegenwoordigers van elke Lid-Staat en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.

2. Het advies van het Comité wordt gevraagd:

— voor de oprichting van en de vaststelling van de selectiecriteria voor de communautaire netwerken van vernieuwende acties voor locale integratie en voor uitwisselingen (AILE's);

— voor het opstellen van de lijst van jaarlijkse thema's die in conferenties, seminaries en studiebezoeken die in het kader van deze netwerken worden georganiseerd, aan de orde zullen komen;

— over iedere, in het raam van de toepassing van artikel 4 te ondernemen algemene of specifieke actie.

3. De vertegenwoordiger van de Commissie legt het Comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het Comité brengt binnen een termijn die de Voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie advies uit over dit ontwerp, zo nodig door middel van een stemming.

Het advies wordt in de notulen opgenomen; voorts heeft iedere Lid-Staat het recht te verzoeken dat zijn standpunt in de notulen wordt opgenomen.

De Commissie houdt zoveel mogelijk rekening met het door het Comité uitgebrachte advies. Zij brengt het Comité op de hoogte van de wijze waarop zij rekening heeft gehouden met zijn advies.

Artikel 7

1. De Commissie legt over de uitvoering van Helios II vóór 31 december 1994 aan het Europese Parlement, aan de Raad en aan het Economisch en Sociaal Comité een tussentijds evaluatieverslag voor.

2. De Commissie legt over de uitvoering en de resultaten van Helios II vóór 1 juli 1997 aan het Europese Parlement, aan de Raad en aan het Economisch en Sociaal Comité een volledig verslag voor.

BIJLAGE

SPECIFIEKE ACTIES TER VERWEZENLIJKING VAN DE IN ARTIKEL 3 VAN HET BESLUIT GENOEMDE DOELSTELLINGEN

1. ALGEMENE OPMERKINGEN

De onderhavige specifieke acties worden door de Commissie uitgevoerd in overleg met de Lid-Staten, de verenigingen van gehandicapten en hun families, de sociale partners en de beroeps- en vrijwilligersinstellingen die werkzaam zijn op het gebied van de integratie van gehandicapten.

De voorwaarden voor en de wijzen van deelname van de partners van de netwerken, van het Handynet-systeem en van de Europese niet-gouvernementele organisaties worden hieronder vastgesteld.

Bovendien wordt in het bijzonder de nadruk gelegd op de rol van de nieuwe technologieën bij de integratie van gehandicapten. Door de onderwijskundige en praktische mogelijkheden die deze nieuwe technologieën bieden, kunnen de ontwikkeling van leermiddelen, de aanpassing van werkplekken en van communicatie- en vervoermiddelen bevorderd worden, en kan het isolement van gehandicapten doorbroken worden.

2. COMMUNAUTAIRE NETWERKEN VAN VERNIEUWENDE ACTIES VOOR LOKALE INTEGRATIE EN VOOR UITWISSELINGEN (AILE'S) (1)

2.1. **Algemene voorwaarden voor en wijzen van deelname van de AILE'S**

2.1.1. De leden van elk netwerk moeten in elke Lid-Staat vernieuwende instellingen van hoog niveau, die op het gebied van de integratie als zodanig erkend worden en die duidelijk belang bij en ervaring met dit gebied hebben, vertegenwoordigen.

De AILE's worden door de Commissie op voordracht van de Lid-Staten benoemd tot lid van een netwerk en kunnen vervangen worden.

AILE's die lid van een netwerk willen worden, dienen zich te verplichten tot het verwezenlijken van nader bepaalde en aan concrete en vernieuwende thema's gekoppelde doelstellingen.

Iedere AILE stelt een jaarlijks programma van activiteiten met een communautaire dimensie op, met bijbehorend tijdschema. Iedere AILE verplicht zich op communautair niveau samen te werken en de verkregen informatie te verspreiden onder de andere partners van haar netwerk en van het externe netwerk.

Het activiteitenprogramma van een netwerk bestaat uit studiebezoeken, opleidingsstages, seminaries, conferenties en andere samenwerkingsactiviteiten met een Europese dimensie, en wordt opgesteld op basis van de jaarlijks door de Commissie in overleg met de Lid-Staten vastgestelde thema's.

In combinatie met de activiteiten van ieder communautair netwerk worden positieve acties, onderzoeken en samenwerking met de Europese niet-gouvernementele organisaties (Euras) en de Lid-Staten georganiseerd.

De AILE's kunnen in werkgroepen samengebracht worden, met de opdracht verschillende thema's in verband met het integratieproces uit te werken. Er zal een evaluatiegroep opgericht worden.

De AILE's dienen nauw samen te werken met de betrokken vertegenwoordigers van de lokale, regionale en nationale overheden, met Europese niet-gouvernementele organisaties, en ook met representatieve organisaties en verenigingen van gehandicapten, hun families, beroepskrachten en vrijwilligers.

2.1.2. Financiële bijdrage van de Gemeenschap: tot 50 % voor conferenties (in samenwerking met de nationale overheden), tot 100 % voor seminaries, activiteiten van werkgroepen, studiebezoeken, opleidingsstages en het uitgeven van een tijdschrift.

2.2. **Specifieke acties**

2.2.1. *Communautair netwerk van vernieuwende acties voor lokale integratie en voor uitwisselingen op het gebied van de functionele revalidatie (AILE I)*

Het opzetten van een netwerk van vernieuwende acties voor lokale integratie en voor uitwisselingen, samengesteld uit revalidatiecentra (AILE I) op basis van nader bepaalde en gedetailleerde criteria. Dit netwerk heeft tot taak de uitwisseling van informatie en ervaringen betreffende de princi-

(1) De afkorting AILE wordt in alle talen van de Gemeenschap gebruikt (uitspraak: „aile" in het Frans).

pes en criteria van een coherente en volledige functionele revalidatie te vergemakkelijken (vroegtijdig ingrijpen, veelomvattende benadering, continuïteit, multidisciplinaire geïndividualiseerde behandelingen).

De AILE's worden bij de vergaderingen van het netwerk vertegenwoordigd door personen die zich beroepsmatig en voltijds met revalidatie bezighouden.

2.2.2. *Communautair netwerk van vernieuwende acties voor lokale integratie en voor uitwisselingen op het gebied van het onderwijs (AILE II)*

Organisatie van een netwerk van vernieuwende acties voor lokale integratie en uitwisselingen op het gebied van het onderwijs (AILE II) op basis van nader bepaalde en gedetailleerde criteria. Dit netwerk heeft tot taak de uitwisseling van informatie en ervaringen voor het kleuter-, basis-, voortgezet, universitair en para-universitair onderwijs en voor bij- en nascholing te vergemakkelijken.

Dit netwerk zet de uitvoering van het Europese samenwerkingsprogramma inzake integratie op school van gehandicapten (87/C 211/01) en van de resolutie (90/C 162/02) betreffende de tenuitvoerlegging van de integratie van gehandicapte kinderen en jongeren in het gewone onderwijs voort.

2.2.3. *Communautair netwerk van vernieuwende acties voor lokale integratie en voor uitwisselingen op het gebied van de beroepsopleiding en de werkgelegenheid (AILE III)*

Hergroepering van het netwerk van centra voor beroepsopleiding en -revalidatie en van het netwerk van lokale modelactiviteiten op het gebied van de economische integratie (AML II) van het eerste Helios-programma in een nieuw netwerk van vernieuwende acties voor lokale integratie en voor uitwisselingen op het gebied van de beroepsopleiding en de werkgelegenheid (AILE III), op basis van nader bepaalde en gedetailleerde criteria. Dit netwerk heeft tot taak de uitwisseling van informatie en ervaringen betreffende de principes en criteria van de beroepsopleiding en de werkgelegenheid te vergemakkelijken, met name wat betreft thema's zoals keuzevoorlichting en beoordeling, vernieuwende opleidingen, werkgelegenheid, beschermd werk (met name sociale werkplaatsen) en de overgang naar gewoon werk, evenals de aanpassing van arbeidsplaatsen en de beoordeling van de arbeidsgeschiktheid.

Dit netwerk zet de tenuitvoerlegging voort van Aanbeveling 86/379/EEG en van conclusie 89/C 173/01 over werkgelegenheid voor gehandicapten in de Gemeenschap, en werkt mee aan de toepassing van het Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van de werkenden.

De Commissie bevordert de invoering van een „Europese praktijkcode" voor de integratie op de arbeidsmarkt, opgesteld in samenwerking met de Lid-Staten.

2.2.4. *Communautair netwerk van vernieuwende acties voor lokale integratie en voor uitwisselingen op sociaal gebied (AILE IV)*

Omvorming van het netwerk van lokale modelactiviteiten op het gebied van de sociale integratie (AML III) van het eerste Helios-programma in een netwerk van vernieuwende acties voor lokale integratie en voor uitwisselingen op sociaal gebied (AILE IV), op basis van nader bepaalde en gedetailleerde criteria. Dit netwerk heeft tot taak de uitwisseling van informatie en ervaringen te vergemakkelijken en een zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk beroepsleven te bevorderen, evenals een volwaardig sociaal leven, vooral op het gebied van de rechten van gehandicapten, hun rol in de samenleving, de toegankelijkheid van woningen, steden en openbaar vervoer, en de opheffing van bouwkundige, psychologische en communicatiebelemmeringen.

Uitwisselingen van ervaringen op het gebied van de toegankelijkheid van openbare gebouwen (inclusief gebouwen met een culturele of ontspanningsfunctie), de aanpassing van woningen (inclusief de uitrusting en hulp aan huis om een onafhankelijk leven in een eigen woning mogelijk te maken) en van de begeleiding op het gebied van mobiliteit en vervoer voor gehandicapten.

3. GEAUTOMATISEERD INFORMATIE- EN DOCUMENTATIESYSTEEM HANDYNET

3.1. **Algemene voorwaarden voor en wijzen van deelname van de nationale centra voor de coördinatie van de gegevensverzameling en van de nationale informatie- en adviescentra**

De nationale centra voor de coördinatie van de gegevensverzameling hebben tot taak de op nationaal niveau verzamelde gegevens betreffende integratie op verschillende gebieden, en eventueel ook betreffende commerciële of niet-commerciële organisaties en betreffende de geldende wettelijke voorschriften in de verschillende Lid-Staten, aan een centrale computer door te geven.

De nationale informatie- en adviescentra hebben tot taak de gehandicapten en de beroepskrachten met behulp van de op communautair niveau verzamelde gegevens te informeren en te adviseren over het sociaal-economische integratieproces.

3.2. **Specifieke activiteiten**

Voortzetting van de ontwikkeling van de module over de technische hulpmiddelen, gids met informatie over produkten en commerciële en niet-commerciële organisaties die met deze produkten te maken hebben, en een overzicht van de wettelijke bepalingen betreffende die produkten.

Uitbreiding van het Handynet-systeem door het creëren van nieuwe modules betreffende werkgelegenheid en vakopleiding, sport, creativiteit, toerisme en andere vormen van vrijetijdsbesteding, een overzicht van onderzoekactiviteiten, documentatie, een meertalig glossarium en statistische gegevens.

Tenuitvoerlegging van positieve en op de toekomst gerichte acties ter stimulering van de aanpassing van nieuwe technologieën aan de behoefte van gehandicapten, en ter bevordering van onderzoek.

Financiële bijdrage van de Gemeenschap: tot 100 % (voor de dekking van de Europese dimensie van het systeem).

4. SAMENWERKING MET DE NIET-GOUVERNEMENTELE ORGANISATIES

4.1. **Algemene voorwaarden voor en wijzen van samenwerking met de Commissie**

4.1.1. De Commissie intensiveert de samenwerking met de niet-gouvernementele organisaties (NGO's), vooral met die organisaties die op Europees niveau representatief zijn.

4.1.2. De deelneming van de Europese NGO's (Euras) (1) vindt plaats op verschillende niveaus en is afhankelijk van de vraag of zij beantwoorden aan de criteria van representativiteit binnen de Gemeenschap:

— op het eerste niveau zijn de Euras in alle twaalf Lid-Staten vertegenwoordigd, zijn deskundig op het gebied van elk type handicap of zijn gespecialiseerd in de prioritaire problemen inzake de integratie van gehandicapten;

— op het tweede niveau vertegenwoordigen de Euras een specifieke handicap of een specifiek integratieprobleem in verschillende Lid-Staten. Hen wordt verzocht hun krachten te bundelen

(1) De afkorting Euras wordt in alle talen van de Gemeenschap gebruikt, zowel voor het meervoud als het enkelvoud.

en zich op het eerste niveau te laten vertegenwoordigen door een NGO die representatief is voor hun type handicap of integratieprobleem.

De Commissie verzoekt de Euras die aan het Helios-programma deelnemen, in elke Lid Staat een nationaal comité op te richten, waarvan de verschillende nationale verenigingen die representatief zijn voor een type handicap of een integratieprobleem lid zijn.

4.2. **Specifieke acties**

Elk jaar een programma opstellen van activiteiten die in aanmerking komen voor financiële steun van de Commissie, en een evenwichtig advies uitbrengen over de prioriteit van deze activiteiten.

Vernieuwende Thematische Revalidatieacties (AIR) (1) organiseren op alle gebieden van de integratie van gehandicapten, te weten: preventie en vroegtijdige hulp; functionele revalidatie; integratie op school en opleiding; beroepsrevalidatie en -opleiding en werkgelegenheid; nieuwe technologieën; zelfstandig leven; de mogelijkheid deel te nemen aan culturele activiteiten, creatieve uitingen, sport, vrijetijdsbesteding en toerisme; de gezinnen van gehandicapten en bejaarde gehandicapten; sociale, economische en juridische bescherming. Deze vernieuwende thematische revalidatieacties (AIR) worden gevoerd door middel van conferenties, seminaries, studiebezoeken, opleidingsstages en andere samenwerkingsactiviteiten met een Europese dimensie in verband met de jaarlijkse thema's.

Het informeren van de nationale verenigingen in de Lid Staten en van de andere Europese NGO's, op hun respectieve werkterreinen, over de op communautair niveau ondernomen acties.

De Commissie, op verzoek, adviseren over de technische aspecten in verband met het vertegenwoordigde type handicap of integratieprobleem.

Een jaarlijks verslag over de uitgevoerde activiteiten met een Europese dimensie voorleggen.

De Commissie draagt bij in de kosten van coördinatie en onderzoek van de Europese niet-gouvernementele organisaties die lid zijn van de verbindingsgroep.

Financiële steun van de Commissie: tot 50 % voor de vergaderingen van de nationale comité's van de Euras, de conferenties, seminaries, studiebezoeken, opleidingsstages en andere samenwerkingsactiviteiten met een Europese dimensie, en tot 100 % voor de kosten van coördinatie en onderzoek van de niet-gouvernementele organisaties op het eerste niveau.

5. INFORMATIE EN BEWUSTMAKING VAN HET PUBLIEK

Acties en campagnes voor de bewustmaking van het publiek en de media met betrekking tot de integratieproblemen van gehandicapten, door een brede verspreiding van informatie over de integratieproblemen van gehandicapten.

De Commissie draagt bij tot de bewustmaking van het publiek door het organiseren van wedstrijden en de toekenning van jaarlijkse prijzen voor voltooide modelprojecten op het gebied van de integratie van gehandicapten op verschillende terreinen en voor activiteiten in de media.

(1) De afkorting AIR (Actions thématiques innovatrices de Réadaptation, uitspraak als „air" in het Frans) wordt in alle talen van de Gemeenschap gebruikt, zowel voor het meervoud als voor het enkelvoud.

De modelprojecten die een prijs gekregen hebben, worden gepresenteerd tijdens een conferentie annex tentoonstelling.

De Commissie ondersteunt de organisatie van jaarlijkse informatieve vergaderingen op nationaal niveau voor alle deelnemers aan Helios II.

Financiële bijdrage van de Gemeenschap: tot 100 %.

6. GESPECIALISEERDE OPLEIDINGSACTIES

De Commissie organiseert opleidingsstages binnen de Gemeenschap voor nationale ambtenaren, ambtenaren van de Gemeenschappen, en vertegenwoordigers van gehandicaptenorganisaties en van netwerken.

7. SPECIALE THEMA'S

Bij de tenuitvoerlegging van de bovengenoemde specifieke acties besteden de deelnemers aan Helios II bijzondere aandacht aan:

— preventie en vroegtijdige hulp, ten einde het ontstaan of de ontwikkeling van het gebrek, de invaliditeit of de handicap te voorkomen,

— de moeilijkheden waarmee de gezinnen van gehandicapten, gehandicapte vrouwen en gehandicapte ouderen te maken hebben,

— de bevordering van de economische en sociale integratie van gehandicapte vrouwen,

— de opleiding van beroepskrachten en vrijwilligers die bij de verschillende fasen van het integratieproces betrokken zijn,

— personen die in het bijzonder verantwoordelijk zijn voor gehandicapte kinderen, jongeren of volwassenen.

8. PROGRAMMA'S, ACTIES EN INITIATIEVEN DIE DE GEHANDICAPTEN RECHTSTREEKS BETREFFEN

Vooral op het gebied van de beroepsrevalidatie en de werkgelegenheid is een wisselwerking tot stand gekomen met het Horizon-initiatief, evenals met het TIDE-initiatief op het gebied van het gebruik van de nieuwe technologieën.

9. STUDIES EN TECHNISCHE BIJSTAND

Studies, deskundig advies en technische bijstand voor het uitwerken van voorstellen of voor het verstrekken van technische bijstand op de in artikel 3 bedoelde terreinen.

Financiële bijdrage van de Gemeenschap: tot 100 %.

10. AANVULLENDE SPECIFIEKE ACTIE IN HET KADER VAN DE IN DE PUNTEN 2 TOT EN MET 5 BEDOELDE ACTIVITEITEN

Samenwerking met externe deskundigen die tot taak hebben de Commissie bij te staan bij de coördinatie, de uitvoering en de evaluatie van de in de punten 2 tot en met 5 bedoelde activiteiten.

Financiële bijdrage van de Gemeenschap: tot 100 %.